

FOTOELEKTRICKÝ JEV

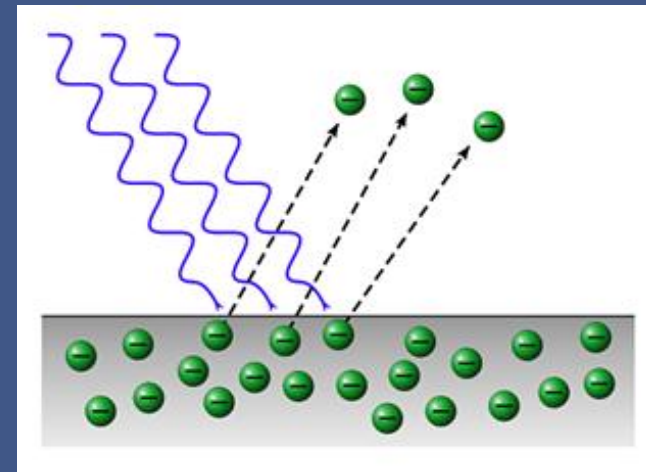
Kvantová fyzika - obecně

- ◎ Max Planck – zakladatel kvantové teorie
 - Planckova kvantová hypotéza
 - Kvantum = dávka energie přenášená světlem v jednom fotonu
 - $E = h \cdot f$
 - E ... energie kvanta
 - f ... frekvence záření
 - h ... Planckova konstanta ($h = 6,626 \cdot 10^{-34} \text{ J}\cdot\text{s}$)
 - 1918 – Nobelova cena za fyziku

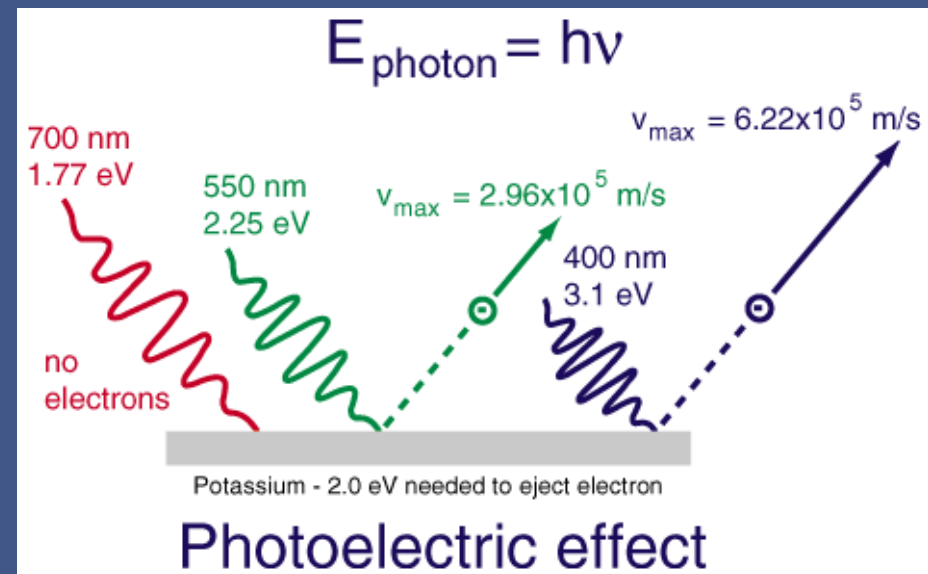
Kvantová fyzika – [video](#) O tajemství mikrosvěta

Fotoelektrický jev

- ❑ Fotoelektrický jev či fotoefekt je fyzikální jev, při němž jsou elektrony uvolňovány (vyzařovány, emitovány) z látky (nejčastěji z kovu) v důsledku absorpce elektromagnetického záření (např. rentgenové záření nebo viditelného světla) látkou.
- ❑ Emitované elektrony jsou pak označovány jako fotoelektrony a jejich uvolňování se označuje jako fotoelektrická emise (fotoemise).

- ❑ Při fotoelektrickém jevu je počet emitovaných elektronů (fotoelektronů) přímo úměrný intenzitě dopadajícího záření.
- ❑ Energie emitovaných elektronů je přímo úměrná frekvenci dopadajícího záření, závisí na materiálu a nezávisí na intenzitě dopadajícího záření
- ❑ Každý kov má určitou mezní frekvenci f_0
- ❑ $f \geq f_0$... fotoelektrický jev
- ❑ $f < f_0$... nic

Fotoelektrický jev - historie

- ❑ Objevitel – Heinrich Hertz v r. 1887
- ❑ Podstatu jevu popsal **Albert Einstein** v r. 1905 (Nobelova cena r. 1921)
- ❑ Einsteinova rovnice (zákon zachování energie):

$$E_f = W_v + E_k$$
$$\frac{hc}{\lambda} = W_v + \frac{mv^2}{2}$$

Fotoelektrický jev - druhy

□ Vnější fotoelektrický jev

- Elektrony vystupují z povrchu kovu

□ Vnitřní fotoelektrický jev

- Elektrony zůstávají uvnitř látky, zvyšují její vodivost (probíhá u polovodičů)

Fotoelektrický jev - využití

Dnes se v praxi využívá především vnitřní fotoelektrický jev:

- Čip CCD (Fotoaparáty)
- Fotorezistor
 - polovodičová součástka
 - jeho odpor závisí na osvětlení.
 - Fotorezistor zacloníme -> proud poklesne -> odpor vzroste
 - Automatické přístroje
 - Sušič rukou
 - Počítání výrobků
 - Otvírání dveří - fotobuňka

Fotoelektrický jev - využití

- **Fotodioda**
 - Osvětlení dopadá na diodu ->
-> uvolňování valenčních e-
 - Fotodioda = fotovoltaiický článek
-> zdroj stejnosměrného napětí
-> Solární článek přeměňuje sluneční energii na elektrickou -> solární panely, solární automobily

